

Exploring Structural Pattern of the Self-Harm Behaviors Based on Time Perception, Depression and Self Forgiveness in Adolescents

Rahimeh Madaeni bile daragh¹, Susan Alizadehfard²

¹MSc, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran

²Associate professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran

Article History

Received: 2019/08/17

Revised: 2022/11/23

Accepted: 2022/12/14

Available online: 2022/12/14

Article Type: Research Article

Keywords: self-harm behaviors, depression, understanding time perspective, self-forgiveness.

Corresponding Author*:

Susan Alizadehfard, Associate professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran.

Postal code: 19395-4697

ORCID: 0000-0002-5650-8554

E-mail: salizadehfard@gmail.com

Dor:

<http://dorl.net/dor/20.1001.1.20081243.1400.16.1.11.9>

ABSTRACT

This research was conducted with the aim of predicting self-harm behaviors based on time perception, depression and self-forgiveness in adolescents. The research method was descriptive correlation study. The statistical population included all students aged 12 to 18 in Tehran. The sample consisted of 200 people who were selected by using cluster random sampling method. Mello and Worrell's time perception questionnaire (2015), Beck's depression questionnaire (1961), Kavinsky and Glenn's (2009) self-harm behaviors questionnaire, and Woll, D. Shi, Vakini's (2008) self-forgiveness questionnaire were used as instruments. Data analysis was done by structural equation method using PLS-3 software. The results showed that depression, self-forgiveness, positive and negative present have a significant direct effect on self-harm behaviors. This is while the negative present and the negative past with the mediation of depression and the positive present with the mediation of self-forgiveness have a significant indirect effect on self-harm behaviors. According to the findings of this research, it is clear that depression, negative past and negative present, with the mediation of depression, increase self-forgiveness and positive present decrease self-harming behaviors. Overall, the results support the role of time perspective in predicting the disorder of self-harm behaviors in adolescents, and therefore it can be used in prevention and formulation of intervention programs.

Citation: Madaeni bile daragh, R., Alizadehfard, S. (1400/2022). Exploring of Structural Pattern of the Self-Harm Behaviors Based On Time Perception, Depression and Self Forgiveness in Adolescents, 16 (1). 69-81.

Dor: <http://dorl.net/dor/20.1001.1.20081243.1400.16.1.11.9>

بررسی مدل ساختاری ارتباط رفتارهای خودآسیب‌رسان با ادراک زمان و نقش میانجی افسردگی و خودبخش‌گری در نوجوانان

رحیمه مدائنی بیلهدرق^۱، سوسن علیزاده‌فرد^۲

^۱کارشناس ارشد گروه روانشناسی دانشگاه پیام نور، تهران، ایران
^۲دانشیار گروه روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

اطلاعات مقاله

چکیده

دریافت: ۱۳۹۸/۰۵/۲۶

اصلاح نهایی: ۱۴۰۱/۰۹/۰۲

پذیرش: ۱۴۰۱/۰۹/۲۳

انتشار آنلاین: ۱۴۰۱/۰۹/۲۳

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

کلیدواژه‌ها: رفتارهای خودآسیب‌رسان، افسردگی، درک زمان، خودبخش‌گری

نویسنده‌ی مسئول*:

سوسن علیزاده فرد، دانشیار گروه روانشناسی دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

کد پستی: ۴۶۹۷-۱۹۳۹۵

ارکید: ۸۵۵۴-۶۵۵۰-۰۲-۰۰۰-۰۰۰

پست الکترونیکی:

mailto:salizadehfard@gmail.com

این پژوهش با هدف پیش‌بینی رفتارهای خودآسیب‌رسان بر اساس درک زمان، افسردگی و خودبخش‌گری در نوجوانان انجام شد. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه‌ی آماری شامل تمام دانش‌آموزان ۱۲ تا ۱۸ سال شهر تهران بود که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای، ۲۰۰ نفر انتخاب شدند. پرسش‌نامه‌ی درک زمان ملو و وورل (۲۰۱۵)، افسردگی بک (۱۹۶۱)، پرسش‌نامه‌ی رفتارهای خودآسیب‌رسان کاونسکی و گلن (۲۰۰۹) و پرسش‌نامه‌ی خودبخش‌گری وول، دی شی، واکینی (۲۰۰۸) به‌عنوان ابزار استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها به روش معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار PLS-3 انجام شد. نتایج نشان داد که افسردگی، خودبخش‌گری، حال مثبت، و حال منفی دارای اثر مستقیم معناداری بر رفتارهای خودآسیب‌رسان هستند. این در حالی است که حال منفی و گذشته‌ی منفی با میانجی‌گری افسردگی و حال مثبت با میانجی‌گری خودبخش‌گری، دارای اثر غیرمستقیم معناداری بر رفتارهای خودآسیب‌رسان هستند. بنابر یافته‌های پژوهش مشخص می‌شود که افسردگی، گذشته منفی و حال منفی، با میانجی‌گری افسردگی موجب افزایش و خودبخش‌گری و حال مثبت موجب کاهش رفتارهای خودآسیب‌رسان می‌شوند. در مجموع نتایج از نقش چشم‌انداز زمان در پیش‌بینی اختلال رفتارهای خودآسیب‌رسان در نوجوانان حمایت می‌کند و بنابراین می‌توان از آن در پیش‌گیری و تدوین برنامه‌های مداخله استفاده نمود.

مقدمه

رفتارهای خودآسیب‌رسان^۱ یک مشکل جدی و در حال افزایش در نوجوانان است که نگرانی‌هایی را درباره‌ی سلامت عمومی در این رده‌ی سنی ایجاد کرده است (اونس، هانسفورد، شارکی، فورد، ۲۰۱۵). رفتار خودآسیب‌رسان به‌طور کلی به‌فعالیتی اطلاق می‌شود که فرد به صورت مستقیم یا غیر مستقیم و بدون قصد خودکشی، به خودش آسیب می‌زند و شامل رفتارهایی مانند خراش پوست، بریدن، سوزاندن، کوبیدن سر، ضربه زدن به خود و مانند آن است (کاتگاسنر، گوریس، رایسنسون، هاکساوا، اشمال و پلنر، ۲۰۲۱). در پنجمین ویراست راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی (DSM-5)^۲ رفتارهای خودآسیب‌رسان شامل دو دسته رفتارهای خودآسیب‌رسان مستقیم (مانند خودزنی) و غیرمستقیم (مانند رفتارهای خطرجویانه، سوء مصرف مواد و الکل) است (لیانگ، زانچن، ژنژن، چانژن، ۲۰۲۰). خودآزاری یک رفتار رایج در جمعیت بالینی و غیر بالینی است، اما شیوع خودآزاری در نوجوانی به اوج خود رسیده (بین ۱۲ تا ۱۸ سالگی) و به‌طور کلی با بزرگ‌سالی کاهش می‌یابد (همبلتون، هانستاک، هالپین، دمسی، ۲۰۲۰). یافته‌های برآمده از مطالعات فراتحلیل تخمین می‌زنند که ۲۲/۹ درصد از نوجوانان به نوعی تجربه‌ی رفتار خودآسیب‌رسانی دارند؛ هم‌چنین فراتحلیل مطالعات طولی مشخص می‌سازند افرادی که دست به رفتارهای خودآسیب‌رسان می‌زنند، ۴/۲۷ درصد بیش از دیگران احتمال خودکشی دارند (کاتگاسنر و همکاران، ۲۰۲۱). مزمن بودن خودآزاری منجر به بار قابل توجهی بر سیستم مراقبت‌های بهداشتی می‌شود، به طوری که بسیاری از افراد در نتیجه‌ی صدمات خود به مراقبت‌های پزشکی مداوم و بستری شدن در بیمارستان نیاز دارند. بنابراین ضرورت مطالعه در این خصوص بیش از پیش روشن می‌شود.

مروری بر پیشینه‌ی مطالعات آسیب‌شناسی رفتارهای خودآسیب‌رسان نشان داده است که علل این رفتارها را می‌توان به دو دسته‌ی اصلی تقسیم نمود: عوامل بین‌فردی و عوامل درون‌فردی (همبلتون و همکاران، ۲۰۲۰). مواردی مانند نشان دادن استقلال، حفظ مرزهای بین‌فردی، اعمال نفوذ بین‌فردی، پیوند با همسالان، انتقام‌جویی، مراقبت از خود، هیجان‌طلبی و

نشان دادن تحمل و سرسختی، نمونه‌هایی از عوامل بین‌فردی هستند. در مقابل عوامل درون‌فردی، رفتارهای خودآزاری به صورت درونی برانگیخته و تقویت می‌شوند. بیشتر پژوهش‌هایی که بر عوامل درون‌فردی تمرکز دارند، نشان داده‌اند که این رفتارها بیشتر تکانشی و ناشی از مشکلات روان‌پزشکی و خصوصیات شخصیتی مختلف است.

افسردگی یکی از مهم‌ترین عوامل روان‌شناختی مؤثر در بروز این رفتارها است. شواهد تجربی فراوانی نشان می‌دهند که افسردگی و خلق پایین با رفتارهای خودآسیب‌رسان با و یا بدون قصد خودکشی رابطه‌ی قوی و مستقیم دارد. از این میان می‌توان به لانگ، چن، پاتر، هانسون و واندروی^۳ (۲۰۲۰)، رحمان، وب، ویتکوفسکی^۴ (۲۰۲۱) و همبلتون و همکاران (۲۰۲۰) اشاره نمود. علاوه بر افسردگی به‌عنوان یک عامل خطرناک، یکی از عوامل محافظت‌کننده در برابر این رفتارها خودبخش‌گری^۵ است. کارپنتر، پنیستگتون، سیبک، گومز و دنمان^۶ (۲۰۲۰) خودبخش‌گری را به‌عنوان یک صفت مثبت شخصیتی شامل یک عمل آگاهانه و فرایند مصالحه‌آمیز می‌داند که به وسیله جایگزینی یا حذف گناه و شرم، علی‌رغم وجود محدودیت‌ها و نقص‌های رفتاری و شخصیتی عمل می‌کند. خودبخش‌گری، یک احساس گشودگی نسبت به رنج خویش و تمایل به رفع این رنج به واسطه‌ی مهربان بودن با خود است (نفا، ۲۰۱۶). این خصوصیت یک تجربه‌ی حس مراقبت از خود و دیدگاهی عاری از ارزیابی منفی، همراه با درک و پذیرش مشکلات و شکست‌های خود است (اصغری، عقیلی، ۲۰۲۲/۱۴۰۱). مروری بر تحقیقات نشان داده است که ارتباط مؤثر خودبخش‌گری با افسردگی (مانند گلستانی بخت، بابایی، کریمی، احمدی، ۲۰۲۲/۱۴۰۱؛ کلیر، ۲۰۱۹، کریگر، برگر، گراس، هالفورت، ۲۰۱۶) از یک سو و با رفتارهای خودآسیب‌رسان از سویی دیگر دارد که از آن جمله می‌توان به پژوهش‌های کلیر (۲۰۱۹)، کلیر، گاملی، کانور^۷ (۲۰۱۹) و صفارپور، قمری و حسینیان (۲۰۲۲/۱۴۰۰) اشاره نمود.

در ادامه‌ی بررسی پیشینه‌ی مطالعاتی مشخص می‌شود که یکی از خصوصیات شخصیتی که با سلامت روان و ارتکاب رفتارهای پر

^۸ Rahman, Webb, Wittkowski

^۹ self forgiveness

^۱ Carpenter, Pennington, Seebeck, Gomez, Denman,

^۱ Neff

^۱ Krieger, Berger, Grosse, Holtforth

^۱ Cleare, Gumley & Connor

1 self-harm behaviors

2 Owens, Hansford, Sharkey & Ford

3 Kothgassner, Goreis, Robinson, Huscsava, Schmahl, Plener

4 Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, V

5 Liang, Xianchen, Zhen-Zhen, Cun-Xian

6 Hambleton, Hanstock, Halpin & Dempsey

7 Long, Chen, Potts, Hanson and VanderWeele

اجتماعی این سنین است که در سال‌های بعد نیز اثرات منفی آن برجای می‌ماند (همبلتون و همکاران، ۲۰۲۰). بنابر ضرورت توجه و شناسایی عوامل روان‌شناختی مثبت و منفی در حوزه‌ی رفتارهای خودآسیب‌رسان، می‌توان با استناد به پیشینه‌ی مطالعاتی یک عامل منفی (افسردگی) و یک عامل مثبت (خودبخشش‌گری) در بستر ادراک زمان را مورد بررسی قرار داد. لیکن با توجه به ادبیات پژوهشی موجود به نظر می‌رسد که علی‌رغم تحقیقات فراوان در خصوص هر کدام از این متغیرها، اما تاکنون رابطه‌ی این سه متغیر با رفتارهای خودآسیب‌رسان در یک الگو بررسی نشده است. در این مطالعه، ابعاد ادراک زمان به‌عنوان متغیر پیش‌بین و دو همبسته‌ی آن یعنی افسردگی و خودبخشش‌گری به‌عنوان متغیرهای میانجی انتخاب شدند تا بتوان مدل ساختاری از رفتارهای خودآسیب‌رسان را به دست آورد. بنابراین هدف پژوهش حاضر بررسی برازش مدل ساختاری ارتباط رفتارهای خودآسیب‌رسان با ادراک زمان و نقش میانجی افسردگی و خودبخشش‌گری در نوجوانان است. در زیر فرضیات پژوهش و مدل مفهومی پیشنهادی (شکل ۱) آمده است:

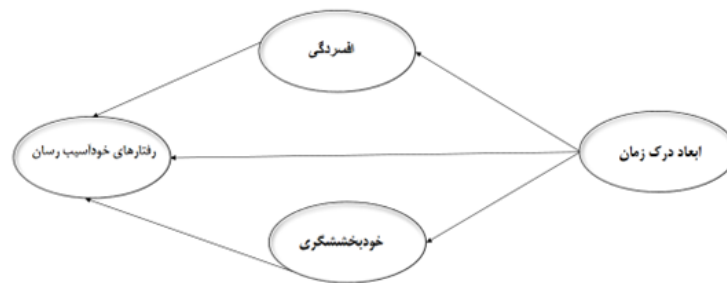
- مدل ساختاری پیش‌بینی رفتارهای خودآسیب‌رسان بر اساس ابعاد ادراک زمان، و متغیرهای میانجی افسردگی و خودبخشش‌گری از برازش مناسبی برخوردار است.

- ابعاد ادراک زمان، افسردگی و خودبخشش‌گری بر رفتارهای خودآسیب‌رسان اثر مستقیم دارند.

- افسردگی و خودبخشش‌گری در رابطه‌ی ابعاد ادراک زمان و رفتارهای خودآسیب‌رسان نقش میانجی دارد.

خطر رابطه دارد، چگونگی دیدگاه افراد نسبت به زمان یا در اصطلاح ادراک زمان یا چشم‌انداز زمان افراد است (الماند، هیل، ۲۰۱۹). این مفهوم یکی از مفاهیمی است که در دهه‌های اخیر در ادبیات روان‌شناسی شناختی و شخصیت وارد شده است که اولین بار توسط زیمراردو و بوید^۳ (۱۹۹۹) به‌عنوان یک بعد اساسی در ساختار روان‌شناسی شناختی زمان مطرح شد که بر اساس آن تجارب انسان بر حسب زمان گذشته، حال و آینده تفکیک می‌شود. آن‌ها چشم‌انداز زمان را شامل پنج بعد گذشته‌ی مثبت، گذشته‌ی منفی، حال جبرگرا، حال لذت‌گرا و آینده تعریف کرده‌اند. بر اساس این نظریه افراد نسبت به زمان دارای جهت‌گیری‌های روان‌شناختی متفاوتی هستند که بر اساس آن تجارب خود را در زمان‌های متفاوت تقسیم‌بندی می‌کنند (علیزاده‌فرد، محتشمی، حقیقت‌گو و زیمراردو، ۱۳۹۵/۱۶/۲۰). پیشینه‌ی مطالعاتی نشان داده است که ابعاد ادراک زمان با بسیاری از رفتارها و عوامل روان‌شناختی منفی از جمله استرس، اضطراب و افسردگی (مانند سینها و لی،^۴ ۲۰۰۷؛ پرزیورکا، بلاچنیو و گودو،^۵ ۲۰۱۹)، علاقه به قمار (مانند هاجینز و انگل،^۶ ۲۰۰۲؛ پرزیورکا و همکاران، ۲۰۱۹)، رفتارهای پرخطر مانند رانندگی‌های خطرناک، سیگار کشیدن، مصرف الکل و مواد مخدر (مانند چاواریا، الان و مولتیسانتی،^۷ ۲۰۱۵؛ شفیع‌خانی، باقریان و شکری، ۱۳۹۵/۱۶/۲۰) و رفتارهای خودکشی (لاگی، بیاکوریل الایسیسو و گیوری،^۸ ۲۰۰۹) در ارتباط است.

اهمیت نوجوانی به‌عنوان زیربنای سلامت آینده‌ی جامعه و یکی از مهم‌ترین دوره‌های سنی ضرورت توجه به نیازهای این دوره‌ی زندگی را آشکار می‌کند. از طرفی خودآسیب‌رسانی از جمله مشکلات روانی-

شکل ۱- مدل فرضی پژوهش

5 Bzepiorka, Blachnio, Cudo

6 Hodgins & Engel

7 Chavarria, Allan, Moltisanti

8 Laghi, Baiocco, D'Alessio, Gurrieri,

1 time perspective

2 Allemand, Hill

3 Zimbardo & Boyd

4 Sinha & Li

روش

جامعه‌ی آماری، نمونه و روش اجرای پژوهش

طرح پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی و معادلات ساختاری و جامعه‌ی آماری شامل تمام دانش‌آموزان دختر و پسر ۱۲ تا ۱۸ سال شهر تهران بود. با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای از بین مناطق آموزش و پرورش شهر تهران، ۳ منطقه (مناطق ۸، ۱۲ و ۲) به شکل تصادفی انتخاب شد. در مرحله بعد از هر منطقه، یک مدرسه در مقطع اول متوسطه و یک مدرسه در مقطع دوم متوسطه و در محدوده‌ی سنی جامعه انتخاب شدند. سپس با دریافت مجوزهای لازم، از هر مدرسه یک کلاس انتخاب و ۱۵ نوجوان به صورت تصادفی به عنوان گروه نمونه برگزیده شدند. با توجه به تعداد قابل قبول ۱۵ تا ۲۰ نفر برای هر زیرمقیاس و تعداد ۹ متغیر مورد مطالعه، تعداد کل نمونه ۲۰۰ نفر در نظر گرفته شد. برای انجام بررسی معادله‌ی ساختاری از نرم‌افزار PLS-3 استفاده شد. ضرایب رگرسیون اثرات مستقیم، غیر مستقیم و کل برای تمام مسیرهای مدل گزارش شد. جهت ارزشیابی مدل ساختاری از شاخص نیز ضریب تعیین، اعتبار افزونگی، و شاخص اعتبار مشترک، اندازه‌ی اثر کوهن، و شاخص کلی برازش مدل بررسی و گزارش شد.

ابزارهای پژوهش

برای بررسی رفتارهای خودآسیب‌رسان از پرسش‌نامه‌ی رفتار خودآسیب‌رسان^۱ کلونسکی و گلن (۲۰۰۹) استفاده شد که یک ابزار خود گزارشی است که فراوانی و عملکرد رفتارهای آسیب‌رسان به قصد غیرخودکشی را ارزیابی می‌کند. این پرسش‌نامه فراوانی ۱۲ نوع متفاوت رفتارهای خودآسیب‌رسان را که به صورت عمدی (آگاهانه) اما نه به قصد خودکشی انجام می‌شوند، شامل: کوبیدن/ زدن، گاز گرفتن، سوزاندن، خالکوبی، بریدن، دست‌کاری زخم، نیشگون گرفتن خود، موکنی، مالیدن پوست به سطوح خشن، خارش شدید، فرو کردن سوزن در بدن و خوردن مواد شیمیایی خطرناک را غربالگری می‌کند. پایایی به روش باز آزمایی این بخش در دوره‌ی زمانی ۱ تا ۴ هفته‌ای ۰/۸۵ به دست آمده است. همچنین همسانی درونی بین سوال‌های آزمون با استفاده از روش‌های آلفای کرونباخ ۰/۸۴ به دست آمد (کلونسکی و گلن، ۲۰۰۹).

پاسخ به گویه‌های پرسش‌نامه (مانند: تاکنون عمداً روی پوستم اسید ریخته‌ام؛ تاکنون پوستم را با تیغ یا وسیله‌ی تیز دیگری بریده‌ام) به صورت چندگزینه‌ای لیکرت ۳ درجه‌ای تدوین شده است که از کاملاً غیر مرتبط، تا حدی مرتبط و کاملاً مرتبط درجه‌بندی شده است. بنابراین هر یک از خرده مقیاس از ۰ تا ۶ نمره‌گذاری می‌شوند. همچنین نمره‌ی کلی از جمع نمرات خرده مقیاس‌ها تقسیم بر تعداد آن‌ها به دست می‌آید. در ایران این پرسش‌نامه توسط صفاری‌نیا، نیکوگفتار و دماوندیان (۲۰۱۵/۱۳۹۳) بررسی و پایایی آن از طریق آلفای کرونباخ ۰/۷۶ محاسبه شد. همچنین روایی صوری و محتوایی این پرسش‌نامه با استفاده از نظر متخصصین بررسی و تأیید شد. پایایی این مقیاس در پژوهش حاضر با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۹ به دست آمد.

برای بررسی میزان خودبخشش‌گری افراد از مقیاس خودبخشش‌گری^۲ ول، دی‌شی و واکینی^۳ (۲۰۰۸) استفاده شده است. این پرسش‌نامه از دو خرده مقیاس احساسات و کنش‌های خودبخشش‌گری شامل ۸ گویه، و باورهای خودبخشش‌گری شامل ۹ گویه تشکیل شده است (مانند: وقتی اشتباه می‌کنم خودم را دوست ندارم؛ وقتی اشتباه می‌کنم باور دارم که وحشتناک هستم). تمام گویه‌ها با استفاده از یک مقیاس چهار درجه‌ای (کاملاً: ۴ و به هیچ وجه: ۱) درجه‌بندی شده‌اند که نمرات بالاتر نشان‌گر خودبخشش‌گری هستند. ضریب آلفای کرونباخ برای عامل اول ۰/۸۶ و برای عامل دوم ۰/۹۸ به دست آمد (ول و همکاران، ۲۰۰۸). در ایران نیز این مقیاس در پژوهش نادری و لیکلی (۲۰۱۵/۱۳۹۴) مورد استفاده قرار گرفته است. پایایی این مقیاس در مطالعه‌ی نادری و لیکلی (۲۰۱۵/۱۳۹۴) با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۱ گزارش شد. پایایی این مقیاس در پژوهش حاضر با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۸ به دست آمد.

میزان افسردگی افراد نیز با کمک پرسش‌نامه‌ی افسردگی بک- ایرانی- ویرایش دوم بک^۴، وارد، مندلسون، ماک، ارباو^۵ (۱۹۶۱) اندازه‌گیری شده است. این پرسش‌نامه از نوع خودسنجی و دارای ۲۱ ماده است (مانند: از همه چیز ناراضی‌ام؛ خسته‌تر از آن هستم که بتوانم کاری انجام بدهم) که براساس مقیاس لیکرت چهار درجه‌ای است که از صفر تا سه نمره به آن تعلق می‌گیرد. کاپسی، اولسو، ترک‌کارپر، کاراواگلان^۶ (۲۰۰۸) در نمونه‌ی بالینی و غیربالینی ضرایب همسانی درونی را به ترتیب ۰/۸۹ و ۰/۹۰ گزارش کرده است. قاسم‌زاده، مجتبیایی،

5 Beck, Ward, Mendelson, Mock, Erbaugh

6 Kapci, Uslu, Turkcapar & Karaoglan

1 NCSuicidal Self-Injury Inventory

2 State Self-Forgiveness Scale

3 Wohl, DeShea & Wahkinney

4 Beck depression inventory second edition: BDI-Persian.

ملو، ۲۰۱۵). در ایران این پرسش‌نامه توسط علیزاده‌فرد (۲۰۱۸/۱۳۹۷) مورد بررسی قرار گرفت. مقدار آلفای کرونباخ زیرمقیاس‌ها از ۰/۸۳ تا ۰/۸۱ و برای کل مقیاس و ضریب بازآزمایی ۰/۹۶ بعد از ۱۵ روز کسب شد. همچنین نتایج تحلیل عامل اکتشافی و تحلیل عاملی نیز نشان‌دهنده‌ی برازش قابل قبول پرسش‌نامه بود. پایایی گذشته‌ی مثبت، گذشته‌ی منفی، حال مثبت، حال منفی، آینده‌ی مثبت و آینده‌ی منفی در پژوهش حاضر با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۸۱، ۰/۸۳، ۰/۷۲، ۰/۷۶، ۰/۷۹ و ۰/۷۸ به دست آمد.

یافته‌ها

در اولین مرحله داده‌های توصیفی (میانگین، انحراف استاندارد) متغیرهای پژوهش مورد بررسی قرار گرفت که نتایج آن در جدول ۱ ارائه شده است.

کرم‌قدیری، ابراهیم‌خانی (۲۰۰۵) نیز ضریب پایایی کل پرسش‌نامه را ۰/۸۷ و ضریب بازآزمایی را ۰/۷۴ گزارش داده و بیان کردند که با توجه به روایی سازه و پایایی مناسب این پرسش‌نامه، می‌توان از این مقیاس استفاده کرد. پایایی این مقیاس در پژوهش حاضر با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۲ به دست آمد. ادراک زمانی افراد نمونه نیز با استفاده از پرسش‌نامه‌ی ادراک زمانی نوجوانان ملو و وورل (۲۰۰۷) بررسی شد. این پرسش‌نامه دارای ۳۰ عبارت است (مانند: از گذشته‌ام راضی نیستم؛ اندیشیدن به آینده بیهوده است) که در مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای نمره‌گذاری می‌شود (کاملاً مخالف ۱ تا کاملاً موافق ۵). این پرسش‌نامه شش زیرمقیاس دارد که شامل گذشته‌ی منفی، گذشته‌ی مثبت، حال منفی، حال مثبت، آینده‌ی منفی، آینده‌ی مثبت است. سازندگان این پرسش‌نامه مقدار آلفای کرونباخ برای خرده مقیاس‌ها را بین ۰/۷۷ تا ۰/۸۳ و مناسب دانستند (وورل و

جدول ۱- یافته‌های توصیفی متغیرهای مورد پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار
گذشته‌ی مثبت	۲/۴۶	۰/۲۶
گذشته‌ی منفی	۳/۵۵	۰/۱۱
حال مثبت	۱/۸۱	۰/۱۴
حال منفی	۳/۸۲	۰/۲۳
آینده‌ی مثبت	۲/۰۱	۰/۱۸
آینده‌ی منفی	۳/۶۵	۰/۲۷
افسردگی	۲۷/۳۱	۵/۳۴
خودبخشش‌گری	۳۲/۷۱	۸/۴
رفتار خودآسیب‌رسان	۳۹/۱۸	۷/۵۶

و خودبخشش‌گری متوسط؛ و سایر متغیرها در حد ضعیفی است. همچنین مقادیر اعتبار افزونگی (CV-red) و اعتبار مشترک (CV-com) همگی مثبت و بزرگ‌تر از صفر هستند. شاخص اعتبار مشترک جهت بررسی کیفیت کلی مدل اندازه‌گیری، و شاخص اعتبار افزونگی جهت بررسی کیفیت مدل ساختاری مورد اندازه‌گیری به کار می‌روند. نتایج این دو شاخص نشان‌دهنده‌ی آن است که مدل ساختاری از کیفیت مناسبی برخوردار است. در ضمن سه مقدار ۰/۰۲، ۰/۱۵، و ۰/۳۵ برای این شاخص به ترتیب به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی پیش‌بین ارائه شده که بر آن اساس متغیر افسردگی و خودبخشش‌گری به شکلی قوی؛ و سایر متغیرها به شکلی متوسط در این مدل قدرت پیش‌بینی دارند.

جهت بررسی این فرضیه از نرم‌افزار PLS-3 استفاده شد. در مرحله‌ی اول مقدار ضریب تبیین واریانس متغیرهای پژوهش (R^2)، و مقدار اعتبار افزونگی (CV-red) و اعتبار مشترک (CV-com)، مقدار آلفای کرونباخ AC، مقدار پایایی ترکیبی CR، و مقدار روایی همگرا AVE بررسی شدند که نتایج آن در جدول ۲ آمده است. همان‌گونه که در جدول ۲ مشخص است میزان واریانس تبیین شده‌ی متغیرهای پژوهش بین ۰/۲۴۳ و ۰/۵۶۱ قرار دارد. سه مقدار ۰/۱۹، ۰/۳۳، و ۰/۶۷ برای این شاخص پیشنهاد شده که نمرات مابین این مقادیر به ترتیب کم، متوسط و زیاد هستند. بنابراین میزان واریانس تبیین شده‌ی متغیرهای رفتار خودآسیب‌رسان، افسردگی

¹ Adolescent Time Inventory

² Mello, Worrel

جدول ۲- شاخص‌های کیفیت مدل ساختاری

شاخص	رفتار خودآسیب‌رسان	گذشته مثبت	گذشته منفی	حال مثبت	حال منفی	آینده مثبت	آینده منفی	افسردگی	خودبخششگری
R^2	۰/۵۶۱	۰/۳۱۵	۰/۲۹۷	۰/۲۴۳	۰/۲۵۱	۰/۲۹۰	۰/۲۸۴	۰/۴۱۲	۰/۴۷۳
CV-red	۰/۱۳۹	۰/۰۲۸	۰/۰۶۲	۰/۰۳۳	۰/۰۲۷	۰/۰۴۲	۰/۰۳۲	۰/۱۶۸	۰/۲۰۶
CV-com	۰/۰۹۷	۰/۰۲۱	۰/۱۰۵	۰/۰۲۶	۰/۱۳۷	۰/۱۰۴	۰/۰۹۸	۰/۲۱۹	۰/۱۵۸
CA	۰/۷۹۱	۰/۸۱۶	۰/۸۳۵	۰/۷۲۰	۰/۷۶۸	۰/۷۹۴	۰/۷۸۷	۰/۸۲۶	۰/۷۸۶
CR	۰/۷۶۷	۰/۸۰۶	۰/۷۴۶	۰/۷۴۵	۰/۷۰۲	۰/۷۶۶	۰/۷۳۲	۰/۷۹۹	۰/۷۸۵
AVE	۰/۵۲۸	۰/۵۸۳	۰/۶۰۸	۰/۵۵۹	۰/۵۴۵	۰/۶۰۲	۰/۶۳۸	۰/۶۲۶	۰/۵۴۱

شاخص اندازه‌ی اثر کوهن (f^2) و هم‌خطی بین سازه‌های پیش‌بین مدل درونی (ساختاری) بررسی و نتایج آن به شرح جدول ۳ مشخص شد.

هم‌چنین مقدار AC یا همان آلفای کروناخ، و مقدار پایایی ترکیبی همه‌ی موارد بیش از ۰/۷؛ و مقدار روایی هم‌گرایی AVE همه‌ی موارد بیش از ۰/۵ بود که مقادیر قابل قبولی هستند. در ادامه و در مرحله‌ی دوم

جدول ۳- شاخص اندازه‌ی اثر و هم‌خطی بین سازه‌های پیش‌بین در مدل ساختاری

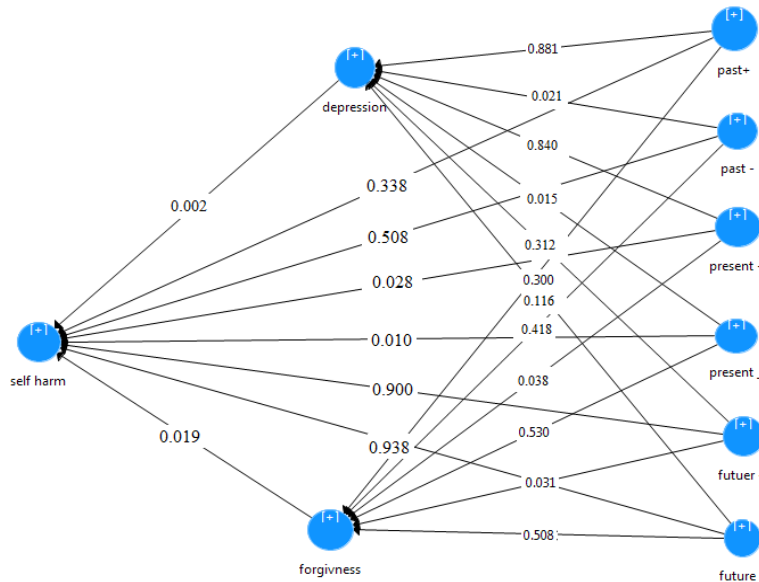
رفتار خودآسیب‌رسان	گذشته مثبت	گذشته منفی	حال مثبت	حال منفی	آینده مثبت	آینده منفی	افسردگی
VIF	-	-	-	-	-	-	-
f^2	-	-	-	-	-	-	-
VIF	۳/۵۵۰	-	-	-	-	-	-
f^2	۰/۰۱۱	-	-	-	-	-	-
VIF	۱/۲۵۸	۲/۱۱۷	-	-	-	-	-
f^2	۰/۱۳۰	۰/۰۱۸	-	-	-	-	-
VIF	۱/۱۸۴	۲/۱۰۷	۰/۰۱۹	-	-	-	-
f^2	۰/۱۱۷	۰/۰۱۷	۰/۰۱۴	-	-	-	-
VIF	۱/۴۲۸	۲/۲۰۱	۱/۱۹۹	۲/۴۱۷	-	-	-
f^2	۰/۱۳۸	۰/۰۱۳	۰/۰۱۹	۰/۰۱۱	-	-	-
VIF	۱/۱۹۶	۱/۱۰۹	۲/۲۳۰	۳/۴۲۰	۲/۳۸۸	-	-
f^2	۰/۱۴۰	۰/۰۱۹	۰/۰۱۹	۰/۰۱۳	۰/۰۱۸	-	-
VIF	۱/۳۶۵	۲/۷۱۱	۲/۶۴۱	۱/۳۹۰	۲/۴۷۵	۲/۲۸۰	-
f^2	۰/۰۱۷	۰/۰۱۷	۰/۰۱۵	۰/۰۱۳	۰/۰۱۱	۰/۰۱۳	-
VIF	۲/۲۸۴	۲/۱۶۰	۱/۸۹۲	۲/۹۴۸	۱/۲۶۱	۲/۲۷۷	۳/۱۸۰
f^2	۰/۰۱۸۴	۰/۰۱۳۱	۰/۱۲۸	۰/۱۵۱	۰/۱۴۲	۰/۱۴۸	۰/۱۸۰
VIF	۲/۱۰۵	۱/۶۲۰	۲/۴۷۷	۲/۵۹۸	۱/۲۴۴	۱/۹۱۴	۲/۰۰۵
f^2	۰/۱۶۷	۰/۱۰۹	۰/۱۸۰	۰/۱۴۲	۰/۱۱۷	۰/۱۲۲	۰/۱۳۰

ساختاری است. هم‌چنین برای میزان f^2 نیز شاخص مقدار ۰/۰۲، ۰/۱۵، و ۰/۳۵ به ترتیب به‌عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی در نظر گرفته شد. هم‌چنین شاخص برازش کلی مدل GOF هر دو

مقادیر VIF یا میزان هم‌خطی بین سازه‌های پیش‌بین باید کمتر از ۵ باشند و چنان‌چه از جدول ۳ نیز مشخص است تمامی مقادیر VIF کم‌تر از ۵ است که این امر نشان‌دهنده‌ی تأیید معیارهای مدل

پژوهش برابر با $0/341$ بود که مقدار متوسط و قابل قبولی است. در مجموع نتایج نشان دادند که مدل ساختاری مناسبی برای رابطه بین این متغیرها طراحی شده است. در شکل ۲ مدل ساختاری پژوهش در محیط نرم افزار PLS-3 نشان داده شده است.

مدل اندازه‌گیری و ساختاری را مدنظر قرار می‌دهد. این شاخص برابر با مجذور مضروب میانگین واریانس استخراج شده و ضرایب تعیین متغیرها است که سه مقدار $0/01$ ، $0/25$ ، و $0/36$ برای مقادیر ضعیف، متوسط و قوی معرفی شده است. شاخص GOF در این

شکل ۲- مدل ساختاری پژوهش

اثرات مستقیم متغیرهای افسردگی، خودبخش‌گری و ابعاد ادراک زمان بر رفتارهای خودآسیب‌رسان بررسی شده و مقادیر ضریب اثر مستقیم، مقدار t و سطح معناداری آن‌ها در جدول ۴ گزارش شده است.

در شکل ۲ روابط بین متغیرها و سطح معناداری هر مسیر به نمایش درآمده است. در ضمن به علت بزرگی شکل، سؤالات مربوط به متغیرها به صورت پنهان قرار داده شده که به همین دلیل علامت مثبت بر روی متغیرهای پژوهش قرار دارد.

جدول ۴- ضریب اثرهای مستقیم مدل

رابطه	ضریب تأثیر	آماره t	سطح معناداری
افسردگی ← رفتار خودآسیب‌رسان	0/628	3/138	**0/002
خودبخش‌گری ← رفتار خودآسیب‌رسان	-0/534	2/353	**0/019
حال مثبت ← رفتار خودآسیب‌رسان	-0/417	2/079	**0/028
حال منفی ← رفتار خودآسیب‌رسان	0/564	2/585	**0/010
گذشته‌ی مثبت ← رفتار خودآسیب‌رسان	-0/210	0/960	0/338
گذشته‌ی منفی ← رفتار خودآسیب‌رسان	0/193	0/662	0/508
آینده‌ی مثبت ← رفتار خودآسیب‌رسان	-0/244	0/126	0/900
آینده‌ی منفی ← رفتار خودآسیب‌رسان	0/350	0/236	0/938

* در سطح $0/01 < p$ و ** در سطح $0/05 < p$ معنادار است

اثرات غیرمستقیم متغیرهای پژوهش بر رفتارهای خودآسیب‌رسان بررسی شده و مقادیر ضریب اثر غیرمستقیم، مقدار t ، و سطح معناداری آن‌ها در جدول ۵ گزارش شده است.

همان‌گونه که در جدول ۴ نیز مشخص است؛ افسردگی، خودبخش‌گری، حال مثبت، و حال منفی دارای اثر مستقیم معناداری بر رفتارهای خودآسیب‌رسان هستند و به شکل معناداری آن را پیش‌بینی می‌نمایند.

جدول ۵- ضریب اثرهای غیرمستقیم مدل

رابطه	ضریب تأثیر	آماره t	سطح معناداری	VAF
حال مثبت ← افسردگی ← رفتار خودآسیب‌رسان	۰/۰۰۶	۰/۰۸۲	۰/۹۳۵	-
حال منفی ← افسردگی ← رفتار خودآسیب‌رسان	۰/۴۴۷	۱/۸۹۰	*۰/۰۳۰	۰/۰۷۱
گذشته‌ی مثبت ← افسردگی ← رفتار خودآسیب‌رسان	۰/۰۱۰	۰/۱۶۱	۰/۸۷۲	-
گذشته‌ی منفی ← افسردگی ← رفتار خودآسیب‌رسان	۰/۳۷۵	۱/۲۹۶	*۰/۰۳۹	۰/۰۶۸
آینده‌ی مثبت ← افسردگی ← رفتار خودآسیب‌رسان	۰/۰۷۱	۰/۸۴۶	۰/۳۹۸	-
آینده‌ی منفی ← افسردگی ← رفتار خودآسیب‌رسان	۰/۰۰۹	۰/۴۰۳	۰/۶۸۷	-
حال مثبت ← خودبخش‌گری ← رفتار خودآسیب‌رسان	۰/۳۳۰	۱/۲۷۰	*۰/۰۴۱	۰/۰۵۰
حال منفی ← خودبخش‌گری ← رفتار خودآسیب‌رسان	۰/۰۳۷	۰/۸۸۳	۰/۳۷۸	-
گذشته‌ی مثبت ← خودبخش‌گری ← رفتار خودآسیب‌رسان	۰/۰۲۷	۰/۸۳۷	۰/۴۰۳	-
گذشته‌ی منفی ← خودبخش‌گری ← رفتار خودآسیب‌رسان	۰/۰۱۵	۰/۵۸۰	۰/۵۶۲	-
آینده‌ی مثبت ← خودبخش‌گری ← رفتار خودآسیب‌رسان	۰/۲۹۷	۱/۱۰۵	*۰/۰۴۹	۰/۰۳۵
آینده‌ی منفی ← خودبخش‌گری ← رفتار خودآسیب‌رسان	۰/۰۰۳	۰/۱۵۲	۰/۸۸۰	-

افسردگی در رفتارهای خودآسیب‌رسان مؤثر است. این نتیجه هم‌راستا با نتایج مطالعات پیشین است (زیمباردو و بوید، ۲۰۰۸؛ شفیع‌خانی و همکاران، ۲۰۱۶/۱۳۹۵؛ پرزیپورکا و همکاران، ۲۰۱۹). سببها و لی (۲۰۰۷) نیز طی مطالعه‌ای بیان کردند که چشم‌انداز زمانی گذشته‌ی منفی و حال لذت طلب هر دو با عوامل منفی مانند استرس و رفتارهای پرخطر رابطه دارند. زیمباردو معتقد است که گذشته‌ی منفی به معنی تمرکز روانی فرد بر خاطرات بد و ناگوار گذشته است که می‌تواند ساختارهای شناختی فرد را تحت تأثیر قرار داده و فرد را برای ابتلا به اختلالات روان‌شناختی از جمله افسردگی مستعد سازد. هم‌چنین افرادی که دیدگاه گذشته‌ی منفی دارند با نارضایتی از زندگی در شرایط فعلی‌شان نیز همراه هستند (زیمباردو و بوید، ۱۹۹۹) که این ویژگی‌ها مطابق با مشخصات تشخیصی افسردگی است. افراد افسرده از فعالیت‌های لذت‌بخش دست می‌کشند و احساسات منفی بین آن‌ها و

همان‌گونه که در جدول ۵ مشخص است؛ تنها حال منفی و گذشته‌ی منفی با میانجی‌گری افسردگی؛ و حال مثبت و آینده‌ی مثبت با میانجی‌گری خودبخش‌گری، دارای اثر غیرمستقیم معناداری بر رفتارهای خودآسیب‌رسان هستند. در واقع افسردگی برای گذشته‌ی منفی دارای اثر میانجی کلی، و برای حال منفی دارای اثر میانجی جزئی است. هم‌چنین خودبخش‌گری برای آینده‌ی مثبت دارای اثر میانجی کلی، و برای حال مثبت دارای اثر میانجی جزئی است.

بحث

همان‌طور که بیان شد، این پژوهش به منظور تحلیل ساختاری ارتباط بین ابعاد ادراک زمان، افسردگی و خودبخش‌گری در پیش‌بینی رفتارهای خودآسیب‌رسان صورت گرفت. همان‌طور که پیشتر بیان شد، پژوهش حاضر نشان داد که گذشته‌ی منفی و حال منفی با میانجی‌گری

دنیای بیرون آن‌ها فاصله انداخته و در نتیجه موجب کاهش سلامت روانی و افزایش رفتارهای خودآسیب‌رسان می‌شود (کلونسکی، التمان و تورکیمر^۱، ۲۰۰۳). مطابق با پیشینه‌ی مطالعاتی، گذشته‌ی منفی با افزایش آشفتگی و تنش همراه است (الماند و همکاران، ۲۰۱۹؛

علیزاده‌فرد و همکاران، ۲۰۱۶/۱۳۹۵) و افزایش تکانش‌گری با رفتارهای خودآسیب‌رسان غیرمستقیم همراه است (رحمان و همکاران، ۲۰۲۱؛ لاتگ و همکاران، ۲۰۲۰)

هم‌چنین پژوهش حاضر نشان داد که حال مثبت و حال منفی علاوه بر رابطه‌ی غیرمستقیم، رفتارهای خودآسیب‌رسان را به طور مستقیم پیش‌بینی می‌کند. این نتیجه نیز با تحقیقات قبلی مانند زیباردو و بوید (۲۰۰۸) و لاگی (۲۰۰۹) هم‌سو است. طبق نظر زیباردو شخصی که گرایش حال لذت‌گرا دارد در لحظه زندگی می‌کند و درباره‌ی پیامدهای اعمالش نگرانی کمی دارد و به طور کلی این چشم‌انداز با لذت فوری و توجه کم به عواقب رفتار اشاره دارد. هیجان‌خواهی و عدم توجه به عواقب تصمیمات نیز از جمله‌ی مهم‌ترین مشخصات افرادی است که مرتکب رفتارهای خودآسیب‌رسان می‌شوند (کارپنتر، ۲۰۲۰؛ کاتگاسنر، ۲۰۲۱).

از نتایج دیگر پژوهش حاضر ارتباط منفی و غیرمستقیم حال مثبت و آینده‌ی مثبت با میانجی‌گری خودبخش‌گری با رفتارهای خودآسیب‌رسان بود. این مطالعه به طور غیرمستقیم پژوهش‌های پیشین هم‌سو و هماهنگ است (لاگی و همکاران، ۲۰۰۹؛ علیزاده‌فرد و همکاران، ۲۰۱۶/۱۳۹۵؛ ایرانبور، عرفانی و ابراهیمی، ۲۰۱۸/۱۳۹۶). در تبیین این نتیجه می‌توان گفت، افراد دارای چشم‌انداز آینده‌ی مثبت به ارزیابی احتمال پاداش‌های مطلوب، موانع و چالش‌ها پرداخته و بعد از آن تصمیم‌گیری می‌کنند. افراد با چشم‌انداز آینده‌ی مثبت به اهداف بلند مدت دارند و چنین اهدافی را برای خود در نظر می‌گیرند. این افراد از رفتارهای کوتاه مدت لذت‌بخش به دلیل پیامدهای منفی اجتناب می‌کنند. مک‌کی، اندرتا، ماگی، وورل (۲۰۱۴) طی مطالعه‌ای بیان کردند که افراد دارای جهت‌گیری چشم‌انداز زمانی آینده‌ی الگوهای رفتاری سالم‌تری دارند. هم‌چنین آن‌ها معتقدند افرادی که دارای چشم‌انداز زمانی آینده‌ی مثبت هستند به عواقب و پیامدهای رفتارهایشان توجه می‌کنند. این افراد معمولاً لذت حال را به تأخیر می‌اندازند و برای زندگی هدف دارند. هم‌چنین این افراد از رفتارهای منفی مرتبط با سلامتی اجتناب کرده و به رفتارهای مثبت مرتبط با سلامتی گرایش دارند از طرفی کلیبر (۲۰۱۹) معتقد است که خودبخش‌گری شامل بازسازی عزت نفس می‌شود، زمانی که انسان‌ها خود را می‌بخشند، احساسات، اعمال و اعتقادات آن‌ها در مورد خود مثبت‌تر می‌شود؛ دوباره شروع به دوست داشتن خود کرده و باور می‌کنند که افرادی ارزشمند هستند. نف (۲۰۱۶) نیز بخشش را به‌عنوان رها کردن عاطفه‌ی منفی، شناخت‌های منفی و رفتارهای منفی می‌داند. برخی نیز بیان کردند که بخشش، جهت دادن به انگیزه‌ها است در همین راستا چشم‌انداز زمانی آینده‌ی هم با داشتن انگیزه‌ی قوی جهت رسیدن به اهداف زندگی مرتبط است (علیزاده‌فرد، ۲۰۱۸/۱۳۹۷). بنابراین افرادی که چشم‌انداز زمان حال و آینده‌ی مثبت دارند در زندگی خود دارای هدف و به

مطابق با نظریه‌ی هیجان‌خواهی زاگرن (۲۰۰۷) نوجوانی دوره‌ای از زندگی است که نوجوان گرایش به کسب فعالیت‌هایی دارد که هیجان بالا دارد تا فعالیت‌های غیرمعمول را تجربه کند، هم‌چنین تمایل دارد تا مرتکب فعالیت‌هایی شود که بازداری شده‌اند و نسبت به فعالیت‌های دیگر یک‌نواخت هستند. بنابراین نوجوانان برای کسب لذت و فرار از یک‌نواختی دست به فعالیت‌های خودآسیب‌رسان می‌زنند از طرفی پیامدها و عواقب این رفتارها را دست کم و خیلی پایین‌تر از آن چیزی که هست، ارزیابی می‌کنند. از سویی دیگر افرادی که دست به رفتارهای پرخطر می‌زنند، افرادی هستند که مسئولیت رفتارهای خود را نمی‌پذیرند و به نتایج کوتاه مدت رفتارهای خود علاقه‌مند هستند. پیشینه‌ی مطالعاتی در خصوص چشم‌انداز زمان نیز تأیید می‌کند افرادی که درگیر رفتارهای پرخطر می‌شوند، نسبت به دیگران تمایل به ارزش‌گذاری کم‌تر پیامدهای آینده دارند. افراد دارای رفتارهای خودآسیب‌رسان توجه کم‌تری به پیامدهای دیررس رفتارها و تصمیم‌گیری دارند. تمرکز بر حال منفی نیز موجب بروز حالاتی مانند کاهش اعتماد به نفس، کاهش امید و خودکارآمدی می‌شود. به عبارتی با یک نگرش درمانده و ناامیدکننده همراه است که منجر به اضطراب و افسردگی می‌شود (علیزاده‌فرد و همکاران، ۲۰۱۷/۱۳۹۵ و علیزاده، ۲۰۱۸/۱۳۹۷؛ زیباردو و بوید، ۱۹۹۹)، بنابراین یا از طریق افسردگی به رفتارهای خودآسیب‌رسان منتهی می‌شود و یا خود به طور مستقیم منجر به رفتارهای خودآسیب‌رسان

³ Zuckerman

¹ Klonsky, Oltmanns, Turkheimer

² McKay, Andretta, Magee, Worrell

بر بروز این اختلال روشن شود. هم‌چنین عدم کنترل متغیرهای جمعیت‌شناختی و متغیرهای شخصیتی گروه نمونه نیز یکی دیگر از محدودیت‌های پژوهش حاضر بود. پیشنهاد می‌شود تا مطالعاتی با توجه سایر متغیرهای مؤثر، از جمله طبقه اجتماعی-اقتصادی، و ویژگی‌های شخصیتی صورت پذیرد. به‌علاوه جنسیت در این پژوهش از هر دو گروه دختر و پسر بود که پیشنهاد می‌شود در گروه دختران و پسران به شکل جداگانه انجام شده و نتایج دو گروه جنسی مختلف با هم مقایسه شود تا اثر جنسیت نیز بر این اختلال مشخص شود.

می‌شود. بدیهی است متغیرهای بسیاری از جمله ویژگی‌های شخصیتی، خانوادگی، ... در این خصوص نقش دارند که از این لحاظ نیاز به مطالعات آینده‌نگر ضروری به نظر می‌رسد.

پژوهش حاضر مانند سایر تحقیقات با محدودیت‌هایی روبه‌رو بود. از جمله می‌توان اشاره کرد که این مطالعه بر روی دانش‌آموزان و در شهر تهران صورت گرفت که تعمیم نتایج را به سایر گروه‌های سنی و در مناطق دیگر با محدودیت روبه‌رو می‌کند. بنابراین پیشنهاد می‌شود تا در سایر گروه‌های سنی و سایر مناطق با فرهنگ‌های مختلف نیز اجرا و با نتایج این پژوهش مقایسه شود تا اثرات فرهنگی

قدردانی: بدین وسیله از تمام شرکت‌کنندگانی که با صبر و صداقت ما را در به انجام رساندن این پژوهش همراهی نمودند مراتب سپاس و قدردانی خود را اعلام می‌داریم.

تعارض منافع: برحسب مدارک، در این مقاله هیچگونه تعارض منافع از س وی نویسندگان گزارش نشده است.

حامی مالی: این مقاله حامی مالی نداشته و برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد نویسنده اول مقاله است.

References

- Allemand, M., Hill, P. L. (2019). Future time perspective and gratitude in daily life: A micro-longitudinal study. *European Journal of Personality*, 33, 385–399.
- Alizadehfard, S., Mohtashami, T., Hadhidhatgoo, M., & Zimbardo, F. G. (2017/1395 s.c.). Investigation of psychometric characteristics of time perspective inventory (short form) in adult population of Tehran. *Biannual Journal of Clinical Psychology & Personality (CPAP)*, 14(2), 157-169. (In Persian)
- Alizadehfard, S. (1397 s.c./2018). The study of psychometric characteristics of adolescent time inventory in Tehran. *Social Cognition*, 7(1), 9-22. (In Persian)
- Alizadehfard, S., Mohamadnia, M., & Zimbardo, F. G. (1395 s.c./2016). The model of relationship between time perspective dimensions and marital satisfaction with considering the mediative role of psychological wellbeing. *Journal of Family Research*, 12(2), 197-214. (In Persian)
- American Psychiatric Association. (2014). Diagnostic and statistical manual of mental disorders 5th revised. Washington, DC: Author
- Asghari, A., & Aghili, S. M. (1401 s.c./2022) The mediating role of self-compassion in the relationship between eating disorders and self-harming behaviors in female Students: *Journal of Psychological Methods and Models*; 13(47), 117-128. (In Persian)
- DOI: 10. 30495/jpmm. 2022. 29177. 3517
- Beck, A. T., Ward, C. H., Mendelson, M., Mock, J. E., & Erbaugh, J. (1961). An inventory for measuring depression. *Archives of General Psychology*, 4, 561–571. [DOI: 10. 1001/archpsyc. 1961. 01710120031004].
- Carpenter, T. P., Pennington, M. L., Seebeck, J., Gomez, D. R., Denman, T. C., Kimbrel, N. A., Cammarata, C. M., Leto, F., Ostiguy, W. J., & Gulliver, S. B. (2020). Dispositional self-forgiveness in firefighters predicts less help-seeking stigma and fewer mental health challenges. *Stigma and Health*, 5(1), 29–37. <https://doi.org/10.1037/sah0000172>
- Chavarria, J., Allan, N. P., Moltisanti, A., & Taylor, J. (2015). The effects of present hedonistic time perspective and past negative time perspective on substance use consequences. *Drug and Alcohol Dependence*, 152, 39–46. [DOI. org/10. 1016/j. drugalcdep. 2015. 04. 027].
- Ghassemzadeh, H., Mojtabei, R., Karamghadiri, N., & Ebrahimkhani, N. (2005). Psychometric properties of a persian-language version of the Beck depression inventory second edition: BDI-Persian. *Depression and Anxiety*, 21, 185–192. [DOI: 10. 1002/da. 20070].
- Golestanibakht, T., Babaie, E., Karimi, M., & Ahmadi, A. (2022/1401 s.c.). The relationship between self-compassion and optimism in students: The mediating

- role of social adjustment. *Quarterly Social Psychology Research*, 12(45), 65-84. (In Persian)
doi: 10. 22034/spr. 2022. 314005. 1699
- Cleare, S., Gumley, A., & Connor, R. (2019). Self-compassion, self-forgiveness, suicidal ideation, and self-harm: A systematic review. *Clin Psychol Psychother*. 26(5), 511-530.
- Cleare, S. (2019). Exploring the role of self-compassion in self-harm and suicidal ideation. PhD thesis.
- Hambleton, A. L., Hanstock, T. L., Halpin, S. & Dempsey, C. (2020). Initiation, meaning and cessation of self-harm: Australian adults' retrospective reflections and advice to adolescents who currently self-harm, *Counselling Psychology Quarterly*, DOI: 10. 1080/09515070. 2020. 1737509
- Hodgins, D., & Engel, A. (2002). Future time perspective in pathological gamblers. *Journal of Nervous & Mental Disease*, 190(11), 775-80.
DOI: 10. 1097/01. NMD. 0000038173. 64197. 93.
- Iranpour, S. M., Erfani, N., & Ebrahimi, M. E. (1396 s.c./2018). Explanation and prediction of quality of life and happiness based on the time span of students. *Iranian Nursing Scientific Association*, 5(6), 8-15. (In Persian)
- Kapci, E. G., Uslu, R., Turkcapar, H., & Karaoglan, A. (2008). Beck depression inventory II: evaluation of the psychometric properties and cut-off points in a Turkish adult population, *Depression and Anxiety*, 25, 104-110. [PMID: 17876817,
DOI: 10. 1002/da. 20371].
- Klonsky, E. D., & Glenn, C. R. (2009). Assessing the functions of non-suicidal self-injury: Psychometric properties of the Inventory of Statements about Self-injury (ISAS). *Journal of Psychopathological Behavior Assessment*, 31(3), 215-219. [DOI: 10. 1007/s10862-008-9107-z].
- Klonsky, E. D., Oltmanns, T. F., Turkheimer, E. (2003). Deliberate self-harm in a nonclinical population: prevalence and psychological correlates. *American Journal of Psychiatry*, 160(8): 1501-1508.
[DOI: 10. 1176/appi. ajp. 160. 8. 1501].
- Kothgassner, O. D., Goreis, A., Robinson, K., Huscsava, M. M., Schmahl, C., & Plener, P. L. (2021). Efficacy of dialectical behavior therapy for adolescent self-harm and suicidal ideation: a systematic review and metaanalysis. *Psychological Medicine*, 51, 1057-1067.
- Krieger, T., Berger, T., Grosse, & Holtforth, M. (2016). The relationship of self-compassion and depression: Cross-lagged panel analyses in depressed patients after outpatient therapy. *Journal of Affective Disorders*, 202, 39-45. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2016.05.032>
- Laghi, F., Baiocco, R., D'Alessio, M., & Gurrieri, G. (2009). Suicidal ideation and time perspective in high school students. *European Psychiatry*, 24(1), 41-46. [DOI: 10. 1016/j. eurpsy. 2008. 08. 006].
- Long, K. N. G., Chen, Y., Potts, M., Hanson, J., & VanderWeele, T. J. (2020). Spiritually Motivated Self-Forgiveness and Divine Forgiveness, and Subsequent Health and Well-Being Among Middle-Aged Female Nurses: An Outcome-Wide Longitudinal Approach. *Frontal Psychology*, 11, 1337.
doi: 10. 3389/fpsyg. 2020. 01337
- Liang, W., Xianchen L., Zhen-Zhen L., & Cun-Xian J. (2020). Digital media use and subsequent self-harm during a 1-year follow-up of Chinese adolescents, *Journal of Affective Disorders*, 277, 279-286. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2020.05.066>.
- McKay, M. T., Andretta, J. R., Magee, J., & Worrell, F. C. (2014). What do temporal profiles tell us about adolescent alcohol use? Results from a large sample in the United Kingdom. *Journal of Adolescence*, 37, 1319-28.
[<https://doi.org/10.1016/j.adolescence.2014.09.008>].
- Mello, Z. R., & Worrell, F. C. (2007). The adolescent time inventory-English. scale, university of California, Berkeley.
- Nadi, M., & Labaki, B. (1394 s.c./2015). The relationship between the severity of transgressions, empathy, guilt and shame, conciliatory behaviors and perceived forgiveness with self-forgiveness among the university of Isfahan students. *Positive Psychology Research*, 1(2), 81-98. (In Persian)
- Neff, K. D. (2016). The self-compassion scale is a valid and theoretically coherent measure of self-compassion. *Mindfulness*, 7(1), 264- 274.
<https://doi.org/10.1007/s12671-015-0479-3>.
- Owens, C., Hansford, L., Sharkey, S., & Ford, T. (2015). Needs and fears of young people presenting at accident and emergency department following an act of self-harm: Secondary analysis of qualitative data. *The British Journal of Psychiatry*, 208(3), 286-291. [DOI: 10. 1192/bjp. bp. 113. 141242].
- Przepiorka, A., Blachnio, A., & Cudo, A. (2019). The role of depression, personality, and future time perspective in internet addiction in adolescents and emerging adults. *Psychiatry Research*, 272, 340-348. [DOI: 10. 1016/j. psychres. 2018. 12. 086].

- Rahman, F., Webb, R. T., & Wittkowski, A. (2021). Risk factors for self-harm repetition in adolescents: A systematic review, *Clinical Psychology Review*, 88, 102048. doi.org/10.1016/j.cpr.2021.102048.
- Safarpour, A., Ghamari, M., & Hosseinian, S. (1400 s.c./2022). The modeling of structural relations of social cognition, identity styles with self-harm behaviors, and the intermediation of self-compassion on adolescent. *Social Cognition*, 10(2), 115-138. (In Persian) doi: 10.30473/sc.2022.62362.2733
- Saffarinia, M., Nikoogoftar, M., & Damavandian, A. (1393 s.c./2015). The Effectiveness of dialectical behavior therapy (DBT) on reducing self-harming behaviors in juvenile offenders in Tehran's juvenile correction and rehabilitation centre. *Clinical Psychology Studies*, 4 (15), 141-158. (In Persian)
- Shafikhani, M., Bagherian, F., & Shokri, O. (1395 s.c./2016). On the relationship of time perspective with tendency to substance abuse in female adolescents. *Quarterly Journal of Drug Abuse*, 10(38), 11-24. (In Persian) [DOI: 10.24200/ijpb.2018.58149].
- Sinha, R. ; & Li, C. (2007). Imaging stress-and cue-induced drug and alcohol craving: association with relapse and clinical implications. *Drug and Alcohol Review*, 26, 25-31. [DOI: 10.1080/09595230601036960].
- Worrell, F. C., Mello, Z. R., & International Collaborators. (2015). Validating Adolescent Time Inventory-Time Attitude scores in samples from eight, no ten countries. In Z. R. Mello and M. Buhl (Co-Chairs), *International studies on time perspective: How thoughts about the past, the present, and the future predict adolescent outcomes*. Poster Symposium presented at the biennial meeting of the Society for Research on Child Development, Philadelphia, PA.
- Wohl, M. J., DeShea, L., & Wahkinney, R. L. (2008). Looking within: Measuring state self-forgiveness and its relationship to psychological wellbeing. *Canadian Journal of Behavioral Science*, 40, 1-10. [http://dx.doi.org/10.1037/0008-400x.40.1.1.1].
- Zimbardo, P. G., & Boyd, J. N. (1999). Time perspective: A valid, reliable individual differences metric. *Journal of Personality and Social Psychology*, 77, 1271-1288. [DOI: 10.1037/0022-3514.77.6.1271].
- Zimbardo, P. G., & Boyd, J. N. (2008). *The Time Paradox: The New Psychology of Time That Can Change Your Life*. New York: Free Press.
- Zuckerman, M. (2007). *Sensation seeking and risky behavior*. Washington, DC: American Psychological Association